

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK

Van Milletvekili

Türkiye'de hayvan hakları mevzuatında birçok eksiklik bulunduğu, var olan mevzuatın eksik yönlerinin yanı sıra çoğu zaman uygulanmadığı, 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ve TCK kapsamındaki yaptırımların yetersiz kaldığı 2019 yılında yapılan bir meclis araştırması raporu ile ortaya konulmuştur. Ancak dönem dönem kamuoyuna yansıyan ve yaptırımsız kalan eziyet, işkence ve kötü muamele görüntüleri bu konu hakkında halen gerekli girişimlerin başlatılmadığını ve yaptırımların düzenlenip uygulanmadığını göstermektedir. 2019 yılında Türkiye'de TCK'nın 151/2 ve 177/1 maddeleri kapsamında mahkumiyet kararı alan sanık kişi sayısı ilk madde için 30 kişi, ikinci madde için 61 kişi olarak açıklanmıştır. Dosya ve şüpheli sayısı çok daha fazla olmasına rağmen yaptırım verilen kişi sayısı çok az bir düzeydedir.

Hayvanlara yönelik hak ihlallerine dair medya ve sosyal medyaya yansıyanlar dışında çok daha fazla vaka olduğu bilinmekte ancak bu konu hakkında resmi bir veri kamuoyuna açıklanmamaktadır. Birçok hayvan; ticari amaçlarla doğal yaşam alanlarının dışına taşınmakta, teşhir amaçlı faaliyetler için eğitilmekte ve bu süreçte işkence, eziyet ve kötü muamele görmektedir. Hayvanat bahçelerinde kafeslenen hayvanlara, beslenme dahil birçok başlıkta sorun yaşatıldığı dönem dönem kamuoyuna yansımaktadır. Avcılık adı altında birçok hayvanın maalesef canice öldürülmesi hala yasal bir çerçeveye sahiptir. Kaçak avcılık denetimleri de yetersizdir. Bir canlı olmaktan öte meta ve eşya muamelesi gösterilen hayvanların ekolojik yaşam içerisindeki konumu tam anlamıyla fark edilmelidir. Her hayvanın refahını bozan, insan faaliyetlerinin gözden geçirilmesi, kısıtlanması ve durdurulması için çalışmalar başlatılmalıdır.

Türkiye'de Atlarla ilgili sorunların bir hayvan hakkı ihlali olan faytonculuk bağlamında ele alınması yetersiz bir bakış açısını göstermektedir. At yarışları kapsamında atların eğitimi ve yetiştirme süreçlerinde hayvanlara eziyet edildiği dönem dönem kamuoyuna yansımaktadır. Atların daha hızlı koşturulabilmesi amacıyla işkence edilmesi ve kırbaçlanması şeklindeki eğitim ve yarış süreçleri hayvan haklarına aykırıdır. Koşu "performansı" genetik özelliklerine çok bağlı olan hayvanların keyf için koşturulması 21. yüzyıl eğlence ve spor kültüründe tartışılması gereken bir konudur. İki canlı olan jokey ve atın belli bir mesafeyi birlikte belirli bir sürede tamamlamasının toplumsal bir faydası yoktur. Hayvanlara eziyet içeren bu sorunun

W6785

özellikle yoksul ve işsiz erkeklerin “at yarışı oynamaları” şeklindeki davranışına da imkan sunduğu ve bir çok hanenin bu sorun nedeniyle geçim sıkıntısı, aile içi şiddet ve diğer bazı sorunlar yaşadığı bilinmektedir. Hayvanlara yapılan her türlü eziyetin durdurulması için toplumsal ve kamusal bir inisiyatif başlatılmalı ve hayvanlar doğal yaşama koşullarına kavuşturulmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Hayvan hakları ihlal edildiği için at yarışlarını yasaklamayı planlıyor musunuz?
- 2- Türkiye’de at sayısı kaçtır? Yarış atı olarak kullanılan at sayısı kaçtır?
- 3- Türkiye’de at yarışları yapılma sıklığı nedir? Kaç kişi at yarışlarını takip etmektedir?
- 4- Türkiye’de at yarışı iddia oyunlarını oynayan kişi sayısı kaçtır? Bu kişilerin cinsiyet ve gelir dağılımı üzerine bir araştırmanız mevcut mudur?
- 5- Türkiye’de yarış atı eğitimlerinde atlara işkence ve eziyet yapılmasını önleyen mekanizmalar nelerdir?
- 6- 2010-2020 yılları arasında atlara eziyet ve işkence yaptığı için yaptırıma tabi tutulan kişi sayısı kaçtır?
- 7- 2010-2020 yılları arasında Türkiye’de yapılan at yarışlarında sakatlanan at ve jokey sayısı kaçtır? Sakatlanan atlara ne yapılmıştır?
- 8- Türkiye’de atlarla taşımacılık yapılan yerleşim yeri sayısı kaçtır? Bu şekilde taşımacılık yapılmaması için bir girişim başlatacak mısınız?
- 9- Türkiye’de hayvan yarıştıran, dövüştüren, eziyet eden, öldüren ve benzeri muameleleri yaptıran kaç kişi hakkında 2020 yılında yaptırım uygulanmıştır?
- 10- “Bir hayvan öldürme festivali” olan avcılığın yasaklanması için bir girişim başlatacak mısınız?
- 11- Keyfi bir şekilde hayvan öldüren insanların terapisi, tedavisi ve kısıtlanması için bir girişim başlatacak mısınız?
- 12- Türkiye’de hayvan haklarının korunması ve geliştirilmesi için herhangi bir girişim başlatacak mısınız?